

دنباله مصائب مسیح مل گیسن

با وجود کارشکنی‌های بسیار بر سر راه تولید قسمت دوم درام مذهبی پرفروش «مصائب مسیح»، این فیلم بالاخره وارد مرحله ساخت می‌شود. مل گیسن، بازیگر و فیلمساز سرشناس سینما، بعد از وقفه‌ای حدوداً بیست‌ساله، فیلم مذهبی مورد علاقه‌اش را کارگردانی خواهد کرد. این درام تاریخی که مدتهاست بحث تولید آن مطرح است، دنباله‌ای بر اثر بسیار موفق همین فیلمساز در سال ۲۰۰۴ است. گیبسن سال ۲۰۱۶ تلاش زیادی کرد تا کلید فیلمبرداری دومین قسمت مصائب مسیح را بزند اما کارشکنی‌هایی که به لابی‌های صهیونیستی در هالیوود نسبت داده می‌شود، مانع از تحقق این امر شد.

حالا ده سال بعد از این کارشکنی‌ها، گیبسن سال ۲۰۲۶ را به‌عنوان زمان شروع کار فیلمبرداری قسمت دوم اعلام کرده است. به گفته‌او: «برای سال آینده منتظر اتفاقات خوبی هستم. بسیاری از آدم‌هایی که مرا می‌بینند، این پرسش را مطرح می‌کنند که چرا در ساخت قسمت دوم فیلم تاخیر افتاده است. ساخت این فیلم برای من مثل سفری در میان مقدار زیادی اسید است. مشکلات فراوانی در این راه داشته‌ام که هنوز هم کاملاً حل نشده‌اند. انگار یک جریان قوی و پرقدرت می‌خواهد که این فیلم ساخته نشود. فیلمنامه نهایی یک اثر باشکوه است که تاکنون مشابه آن را ندیده‌ام.» فیلمنامه به‌صورت مشترک توسط گیبسن و همکار و دوست همیشگی‌اش راندل والاس نوشته شده است. گیبسن می‌گوید زحمت اصلی کار نگارش فیلمنامه با والاس بوده است. فیلم با نام «رستاخیز مسیح» جلوی دوربین می‌رود و یک بار دیگر جیم کاویزل، بازیگر مستقل سینما در آن نقش حضرت مسیح را بازی می‌کند. خبرهای رسیده حکایت از آن می‌کند که گیبسن فیلمش را در لوکیشن‌هایی در قاره اروپا فیلمبرداری خواهد کرد. از قرار معلوم، لابی‌هایی که تاکنون مانع از تولید فیلم شده‌اند، فضا را به‌گونه‌ای درآوردند که گیبسن نتواند آثار در خاک آمریکا فیلمبرداری کند. مکان‌هایی در شهر پوگیلای کشور ایتالیا، به‌عنوان مکانهای مختلف فیلمبرداری رستاخیز مسیح انتخاب شده‌اند.

مصائب مسیح که در کمال حیرت تحلیل‌گران اقتصادی سینما توانست با رقم هزینه پایین تولید خود در سطح جهانی ۶۱۲ میلیون دلار فروش کند، داستان آخرین روزهای زندگی حضرت مسیح و خیانتی که به او شد را به تصویر می‌کشید. همچنین ظلمی که از سوی حاکمان یهودی به او شد، در داستان فیلم به تصویر کشیده شده بود. همین نکته، باعث موضع‌گیری علنی گروه‌های تندرو یهودی به اکران عمومی مصائب مسیح شد و کارزار سختی را علیه گیبسن به راه انداختند. در داستان فیلم، رهبران یهودی به‌عنوان مقصرانی معرفی شدند که زمینه را برای مصلوب شدن حضرت مسیح فراهم کردند. اهل فن عقیده دارد قسمت دوم هم همان حال‌وهوای ضدیهودی خود را حفظ خواهد کرد. در حالی که گیبسن زمانی برای اکران عمومی رستاخیز مسیح اعلام نکرده، بسیاری عقیده دارند او برای ساخت آن با سختی و مرارت زیادی روبه‌رو خواهد شد. مصائب مسیح در سینماهای ایران هم به نمایش عمومی درآمد و با استقبال تماشاگران ایرانی روبه‌رو شد.

در هفته‌ای که گذشت، پنج رتبه نخست جدول در اختیار کمدی‌های در حال اکران قرار گرفت. بر همین اساس فیلم «هفتاد سی» توانست فروشی معادل ۲۲ میلیارد تومان کسب کند که در مقایسه با هفته گذشته با اختلاف قابل توجهی نسبت به همتایان خود در صدر گیشه است. پس از آن «آریاشهر دو نفر» به کارگردانی حمید بهرامیان در چهارمین هفته اکران

کمدی‌ها برنده بلامنازع گیشه

خود سه میلیارد تومان فروش داشت و در جایگاه دوم قرار گرفت. «صبحانه با زرافه‌ها» نیز جایگاه چند هفته اخیر خود را حفظ کرده و در ادامه آکرانش طی هفته گذشت سه میلیارد تومان به فروش کلی فیلم افزوده است اما پس از کمدی‌ها، نوبت به فیلم‌های کودک و نوجوان و انیمیشن‌ها می‌رسد که نسبت به سایر فیلم‌های درحال اکران وضعیت بهتری را تجربه

جشنواره فجر

منهای رده‌بندی سنی

سیستم رده‌بندی سنی، حلقه مفقوده سینمای ایران است

انتخاب محصول رسانه‌ای مناسب، همواره دغدغه بزرگی برای مخاطب به خصوص والدین است. دغدغه‌ای که با وجود سواد رسانه‌ای و ابزارهای آن تا حدودی خیال مخاطبان را راحت کرده است اما لازم است که مخاطبان

در خصوص این ابزارها اطلاعات بیشتری کسب کنند. یکی از این ابزارها سیستم رده‌بندی سنی است. این سیستم که در بیشتر کشورهای دنیا اجرائی می‌شود، ابزاری برای نظارت و مدیریت مصرف محتوا توسط مخاطب و خانواده هاست. نظام رده‌بندی سنی برای اولین بار در کشور آمریکا شکل گرفت. هدف آن نیز ایجاد ساختاری برای کنترل استاندارد بر محتوای فیلم‌ها در جهت ارائه به مخاطبان بود. در دهه ۱۹۶۰ فیلم‌های آمریکایی محتوایی نامناسب را به وفور استفاده می‌کردند. همین باعث شد تا والدینی که فرزندان خود را در مواجهه با این محتواها می‌دیدند، شروع به اعتراض کنند. نتیجه این اعتراضات ایجاد سیستمی شد تا بتواند نظام محتوایی آثار سینمایی را پالایش کند.

ماهیت نظام رده‌بندی سنی چیست

سیستم رده‌بندی سنی که اکثراً با حروف اختصاری همچون PG-13 دیده می‌شوند، راهکاری برای آگاه‌سازی مخاطب و حفاظت از حقوق معنوی او در مواجهه با محصولات سینمایی است. راهکاری که اگرچه به‌صورت داوطلبانه رخ می‌دهد اما الزامی عمومی را در پی داشته است تا سینماگران آمریکایی برای مورد انتقاد قرار نگرفتن و همچنین بهره‌مندی از برخی مزایا به سمت استفاده از آن سوق پیدا کنند. رده‌بندی سنی در حال حاضر تقریباً بر تمامی آثار سینمایی آمریکایی و دیگر کشورها اعمال می‌شود. به این صورت که فیلمساز اثر خود را برای هیات MPA ارسال می‌کند. در این هیات ارزیابان تخصصی فیلم، محصول را بررسی می‌کنند. سپس براساس شاخص‌هایی همچون خشونت، محتوای جنسی، مواد مخدر و غیره این آثار سنجش می‌شوند.

بعد از سنجش، رده‌بندی سنی و موارد مورد نیاز برای اصلاح به فیلمساز داده می‌شود. اگر فیلمساز علاقه داشته باشد تا رده‌سنی پایین‌تری بگیرد، موارد را اصلاح می‌کند. در غیر این صورت فیلم با همان رده‌سنی به‌طور مثال NC-17 که رده‌سنی مخصوص بزرگسالان است، منتشر می‌شود. البته این رده‌سنی حتماً در پوسترها و تبلیغات فیلم درج می‌شود تا مخاطب بداند با چه محتوایی روبه‌رواست.

چرا از نظام رتبه‌بندی سنی استفاده می‌شود

مهمترین دلایل استفاده از رده‌بندی سنی که تقریباً تمامی کشورها از جمله آمریکا، انگلستان، فرانسه، آلمان، ژاپن،

می‌کنند. «باغ کیانوش» با فروش یک میلیارد و ۳۶ میلیون تومانی خود در رتبه بعدی جدول قرار گرفت و پرفروش‌ترین فیلم غیرکمدی هفته گذشته بود؛ پس از آن به ترتیب انیمیشن‌های «ساعت جادویی» با فروش ۸۴۵ میلیونی، «بیعی قهرمان» با فروشی معادل ۸۳۲ میلیون تومان و «شنگول منگول» بافروش ۶۷۰ میلیون تومانی قرار دارند.

شامل ۵ شاخص کلی است. خشونت، ترس، ناهنجاری، پیام و الگوی مثبت شاخص‌های اصلی هستند که ارزیابان فیلم براساس سنجش وجود این شاخص در محصولات سینمایی، به یک اثر رده‌بندی سنی می‌دهند.

به طور مثال وجود صحنه‌های قتل و خونریزی یا نمایش سلاح در دست کاراکترها و استفاده از آن باعث می‌شود تا شاخص خشونت یک اثر بالا رفته و رده‌سنی آن نیز عدد بالایی را دریافت کند. این مکانیزم در شاخص‌های دیگر نیز همین‌گونه رعایت می‌شود. مثلاً در شاخص ناهنجاری، وجود صحنه‌های اروتیک باعث می‌شود که رده‌سنی محصول بالا رفته و مخاطب بداند که قرار است با چه نوع محتوایی در اثر روبه‌رو شود.

پس می‌توان گفت که اولین جنبه در رعایت حقوق معنوی مخاطب، تن دادن به مکانیزم رده‌بندی سنی در آثار سینمایی است اما این سیستم رده‌بندی سنی در سینمای ما به‌طور کامل اجرا نمی‌شود. این درحالی است که برای کسب مجوز ساخت یک اثر سینمایی در کشورهای صاحب صنعت سینما، لازم است که قبل از تولید و در هنگام اکران نیز به اثر رده‌بندی سنی داده شود. رده‌بندی سنی به‌عنوان ملاکی برای بالایش محتوا آنچنان اهمیت دارد که در جشنواره‌های معتبر جهانی از جمله اسکار، کن، برلین، شانگهای و غیره نیز ملاک مهمی برای حضور فیلم‌ها در این فستیوال‌ها هستند اما سؤال اینجاست که در جشنواره فجر نیز این ملاک سنجش محتوا رعایت می‌شود؟

برش

شده ودلایل توقیف آنها نیز واضح و مشخص نیستند اما اگر نظام رده‌بندی سنی به‌عنوان یک سیستم استاندارد اعمال شود، می‌توان بنا بر دلایل مشخص اعلام کرد که چرا یک محصول اجازه انتشار یا ندارد یا در صورت انتشار باید اصلاحات روی آن اعمال شود. از سویی فیلمسازان نیز می‌توانند پیش از وقوع چنین اتفاقاتی با سنجش آثار خود در نزد مجموعه‌های تخصصی رده‌بندی سنی، اصلاحات لازم برای عدم برخورد با مشکلات این چنینی را پیش‌بینی کنند. می‌توان در انتها این‌گونه نتیجه گرفت که سیستم رده‌بندی سنی آن حلقه مفقوده در سینمای ایران است. حلقه‌ای مفقوده که نه تنها اعمال نمی‌شود بلکه آن را به‌عنوان تهدید می‌بینند. تهدیدی که حتی مجموعه‌های دولتی و حاکمیتی فعال در ساخت آثار سینمایی نیز حاضر به تن دادن به اعمال آن بر آثار خود نیستند. این درحالی است که همین تولیدکنندگان از استفاده‌کنندگان کلیدواژه رعایت حقوق معنوی مخاطب هستند.

بزگداشت احمد ضابطی جهرمی

بزگداشت احمد ضابطی جهرمی، کارگردان و پژوهشگر سینمای مستند در قالب هشتصد و هشتمین شب از شب‌های بخارا در خانه هنرمندان ایران برگزار می‌شود. این نشست با سخنرانی محمد تهامی‌نژاد، ارد عطارپور،

علی اکبر ولدبیگی، علی لقمانی، لیلی فولادوند و علی دهباشی همراه است. در این رویداد، فیلم مستند «سنگ جان» به کارگردانی آرتا تارای با موضوع روایت بخش‌هایی از زندگی احمد ضابطی جهرمی و ساخت سردیس او روی پرده می‌رود. احمد ضابطی جهرمی از سال ۱۳۵۵ تاکنون بیش از ۱۲۰ مقاله علمی- تخصصی و علمی- پژوهشی در حوزه‌های مختلف سینما نوشته است، وی ۳۰ فیلم مستند کوتاه و سه مجموع مستند تلویزیونی را کارگردانی و تعدادی فیلم داستانی کوتاه و بلند سینمایی را تدوین کرده است. شمار کتاب‌هایی که احمد ضابطی جهرمی تاکنون تألیف کرده، افزون بر ۳۰ عنوان و تعداد ترجمه‌های او اکنون به ۱۲ جلد رسیده است. شب احمد ضابطی جهرمی ساعت ۱۷ چهارشنبه ۲۸ بهمن در سالن شهناز خانه هنرمندان ایران برگزار خواهد شد.

جشنواره فجر و مساله رده بندی سنی فیلم‌ها

جشنواره فجر ۴۳ به زودی آغاز خواهد شد. جشنواره‌ای که حضور ۳۶ فیلم از کارگردان‌های مطرح سینما در آن مسجل شده است. این‌که آیا مکانیزم رده‌بندی سنی همچون جشنواره‌های معتبر جهانی به‌عنوان یکی از ملاک‌های سنجش محصول در انتخاب این ۳۶ اثر رعایت شده است یا خیر، فعلاً محل بحث نیست اما درخصوص پخش و اکران این محصولات لازم است که ملاک رده‌بندی سنی لحاظ شود، آن هم به چند دلیل.

اول به این خاطر که مخاطب بداند با چه محصولی و چه محتوایی قرار است مواجه شود. این مساله از آن جایی اهمیت پیدا می‌کند که در ایران ساخت محصول سینمایی براساس ژانر چنان موضوعیت ندارد. ژانر‌هایی که مهم‌ترین قالب‌ها برای ساختارمندکردن محتوای یک محصول سینمایی هستند. در تعیین رده‌بندی سنی محصولات نیز ژانر یکی از ملاک‌های مهم برای تعیین محتوای درون یک اثر سینمایی است. مثلاً در ژانر اکشن یا جنگی که سینمای دفاع مقدس ما نیز در آن جای می‌گیرد، مخاطب انتظار نمایش خشونت را دارد. به همین دلیل شاخص خشونت در ارزیابی محصول بالا رفته و طبیعتاً رده‌سنی محصول نیز معمولاً +۱۵ تعیین می‌شود. این مساله در فیلم‌های ژانر وحشت نیز به همین گونه است. زیرا عناصر مورد استفاده در این محصولات اعم از تکنیک‌های تعلیق در نگارش فیلمنامه و استفاده از فضاسازی تاریک و نماهای خاص برای افزایش ترس در مخاطب، باعث بالا رفتن رده‌بندی سنی می‌شود.

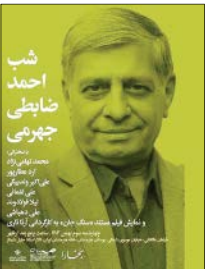
دوم مشخص شدن محتوای فیلم برای استفاده خانواده است. جشنواره فجر برخلاف تمامی جشنواره‌های معتبر جهانی، واجد یک برجسب خانوادگی است؛ برجسی که معلوم نیست چرا با وجود آثاری که اکثراً محتوایی بالاتر ۱۵+ سال وحتى +۱۸ دریافت می‌کنند، به آن زده شده است. بسیار دیده شده که والدین، فرزندان خود را برای دیدن فیلم‌ها به جشنواره می‌آورند؛ اتفاقی نادر که باعث تعجب است. همین باعث می‌شود که اهمیت رده‌بندی سنی در جشنواره بیشتر از قبل شود. زیرا برای فرهنگ‌سازی در این زمینه که جشنواره فجر محلی برای افراد بالای ۱۸ سال است، تلاشی آنچنانی صورت نمی‌گیرد. آن هم از این جهت که سیاستگذاران و فیلمسازان تنها به دنبال استقبال از جشنواره هستند. ملاک نیز حضور تعداد بیشتری مخاطب، برای تماشای فیلم‌هاست. حال این افراد بزرگسال باشند و یا خردسال، اهمیتی پیدا نمی‌کند. اینجاست که اعمال رده‌بندی سنی می‌تواند کمک کننده باشد که حداقل خانواده‌ها دقت کنند که این محصولات را همراه با فرزندان خود در جشنواره نبینند. حتی در زمان اکران بعد از جشنواره نیز باید توجه داشت که نباید کودکان و نوجوانان را به تماشای محصولاتی که مناسب رده‌سنی آنها نیست، بیاورند.

تولید

اولین تصویر «بچه مردم» منتشر شد

تصویری از فیلم سینمایی «بچه مردم» منتشر شد. بچه مردم نخستین ساخته سینمایی محمود کریمی در مقام کارگردان است که در بخش مسابقه چهل و سومین جشنواره فیلم فجر با دیگر آثار سینمای ایران رقابت می‌کند.

در خلاصه داستان این فیلم اجتماعی آمده است: «تاجی؛ هر قصه‌ای رو دقت کنید، می‌بینید قهرمانش از به جایی روی روای خودش وایساده. الیور تو بیست به جور، سهراب و فریدون اون جور، حضرت یوسف چهار سالش بود رفت عزیز مصر شد. حضرت موسی رو بگوا، همین که دنیا اومد، دانش به آب، ماشالا نره غول شدین، پاتون اینجاس سرتون اونجا. وقتشه خودی نشون بدین ...». گوهر خیراندیش، رضا کیانیان، حسن معجونی، بهروز شعیبی، سیامک صفری، سیاوش چراغی پور، امید روحانی، زهرا داوودنژاد... در «بچه مردم» به ایفای نقش می‌پردازند. این فیلم نخستین تجربه سینمایی مهید جهان‌نوش، احسان احمدی، فرزین فلسفین و ایلیا یعقوبی است که داستان فیلم نیز حول محور شخصیت‌های آن‌ها می‌چرخد.

تصویر تازه «شاه‌نقش»

تصویر جدیدی از فیلم سینمایی «شاه‌نقش» به کارگردانی شاهد احمدلو و تهیه‌کنندگی علی قائم‌مقامی منتشر شد. بهرنگ علوی، هومن برق‌نورد، عنایت بخشی، نسیم ادبی، محمد متوسلانی، مینا وحید، رضا رویگری، شهرام قاندی، سیروس میمنت، مهدی میامی، شوین تسلیمی، پوریا میاندهی، مجید علیزاده، مژگان مابری و پژمان بازغی در این فیلم حضور دارند. اولین نمایش شاه‌نقش در چهل و سومین جشنواره فیلم فجر خواهد بود. طبق اخبار شاه‌نقش درباره هنروران و زندگی آنان است. احمدلو پیش از این نیز دو فیلم دیگر را با همین موضوع کارگردانی کرده است.